

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah.
Velja za vse leto..... \$6.00
Za pol leta..... \$3.00
Za New York celo leto... \$7.00
Za inozemstvo celo leto... \$7.00

GLAS NARODA

List slovenski delavcev v Ameriki

The largest Slovenian Daily
in the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 106. — STEV. 106.

NEW YORK, SATURDAY, MAY 6, 1922. — SOBOTA, 6. MAJA, 1922.

VOLUME XXX. — LETNIK XXX.

BLIZZARD BAJE VODIL UPORNE MAJNARJE

ČASTNIKI REDNE ZVEZNE ARMADJE PA SO PRIČALI, DA JE BIL PRIPRAVLJEN POMAGATI PRI RAZPRŠENJU PREMOMARJEV. — BOMBA JE PADLA V BLIZINI ZVEZNIH ČET. AEROPLANI SO BOMBARDIRALI OBE STRANKI.

Charles Town, W. Va., 4. maja. — Častniki, ki so poveljevali rednim vojakom, poslani od vlade, da za troj ustajo premogorjev tekom preteklega poletja v južno-zapadni West Virginiji in ki so pričali v obravnavi proti obtoženim voditeljem, so dali izjava svojemu mnenju, da je bil William Blizzard eden onih, ki so imeli avtoriteto nad oboroženimi silami, ki so skušali navaliti na Logan okraj.

Njih pričevanje je država podzdravila kot dokaz resničnosti, da je bil obtoženi William Blizzard eden izmed "ustaških" voditeljev. Obramba pa je nasproti, no trdila, da je pričevanje častnikov dokazalo, da je Blizzard napotil premogorje, da so izročili svoje orožje ter se razšli, kakor hitro so jim zvezne čete zagotovile svoje varstvo.

Pričala sta majorja Charles Smart iz Forta Thomas in Charles Thompson, član generalnega štaba.

Major Smart je pričal, da so aeroplani Logan okraj bombardirali tako zvezne čete kot premogorsko naselbino Blair. Ena bomba, je izjavil pod priseg, je padla tik poleg vojaškega taborišča v bližini Jeffery, a se ni razpočila ter ni vsled tega napravila nobene škode. Spuščalo se je tudi bombe, napolnjene s kislinami, potem je pa dostavil, da niso zvezne čete niti streljale, niti spuščale bomb iz zraka. Rekel je, da so prišli iz Blair poročila, da so bili številni ljudje skoro zadušeni od bomb.

To je bilo prvo redno pričevanje, da niso aeroplani zveznih čet spuščali nikakih bomb.

Jaz mislim, da je bil Blizzard mož, ki je imel tam več avtoritete kot kdo drugi, — je rekel major Smart, ki je trdil, da se je sestel s tem unijskim uradnikom, kakor hitro je došel z bojne črte v Sharples.

Pričal je nadalje, da so se oboroženi premogorji navidezno brez vsakega ugovora pokorili povsem Blizzardu. Ker se mu ni posrečilo pregovoriti premogorjev, da bi izročili svoje orožje in municijo, je rekel priča, da je naprosil Blizzarda, naj mu pomaga ter dostavil:

Govoril sem z Blizzardom ter mu povedal, da naj v slučaju, da ima kaj upliva pri premogorjih, informira slednje, da bomo mi gledali na to, da bosta mir in red zopet uveljavljena in da bomo dovolili premogorjem vrniti se v Coal River dolino z vlakom, s katerim so prišli, če bi izročili svojo municijo in svoje orožje.

Blizzard mi je povedal, da je po njegovem mnenju poskrilo dosti pušk, revolverjev in municije v gričevju za Sharples.

POZOR POTNIKI!

Isletniški parnik
"BELVEDERE"
(Cosulich Line)

odpluje iz New Yorka v Trst
dne 7. junija,

naše potnike bo spremljal naš zastopnik skozi iz New Yorka do Ljubljane oziroma Zagreba,

ter bo vse potrebno poskrbljeno, da bodo potniki kolikor mogoče udobno, da bodo sami zase, ter da bodo imeli posebno hrano, ako bo le mogoče, ter posebni vlak iz Trsta, ako se jih bo priglasilo zadostno število.

Za natančnejša pojasnila pišite na
FRANK SAKER STATE BANK
82 Cortlandt Street, New York

a pa bo mogoče nekaj storiti, la izroče ljudje svoje orožje, če si mi nekoliko počakali. Par minut pozneje so pričeli premogorji izročati svoje puške in municijo.

Utis, katerega sem dobil tekom svojega pogovora z Blizzardom, je bil, da je bil v tesnem stiku s premogorji, ki so se nahajali na bojni črti.

Blizzard, je izjavil major, — je rade volje pomagal pri razoroženju premogorjev in nikakih nadaljnjih trblov ni bilo, kakor hitro se je ljudem zagotovilo varstvo pred "branileci" Logan okraja (to je najetimi banditi.)

Major Thompson, ki je pričal za majorjem Smartom, je izjavil, da so se hoteli nekateri premogorji po njegovem mnenju boriti toliko časa, dokler bi ne prišle zvezne čete ter jih zavarovale pred državnimi in okrajnimi uradniki. Po mnenju majorja Thompsona pa jih je bilo med premogorji tudi nekaj, kojih namen je bil dejanski navaliti na Logan okraj ter se polastiti tam kontrole.

Serif Walker iz Kanawha je rekel, da ni vpriporil nobene akcije, da razprši premogorje, da pa je stopil v stik z governerjem, kateremu je pojasnil, da je položaj preko njegove kontrole. Serif Griffith iz Boone okraja je rekel, da ni vpriporil nikake akcije, da ustavi pohod premogorjev. Pričal je, da je Blizzard tekom pogovora z njim namignil, da je voditelj premogorjev, katere je imenoval "njegove ljudi" ali "naše ljudi".

DEBS SE HOČE VRNITI V JEČO.

Washington, D. C., 5. maja. — Eugene V. Debs, ki je bil preteklega novembra izpuščen iz zvezne kaznišnice v Atlanti, Ga., je pisal voditeljem "Otroške križarske vojne", da nima on nobene pravice biti na prostem, če zaslužio očetje teh otrok, da se jih drži skupaj z morileci.

Ti, (namreč kršilci vojnih povelj) niso prav nič bolj krivi kot jaz, — je rekel Debs v tem pismu, — in jaz bom ustrajal pri zahtevi, da se jih izpusti, ali da se odvede mene nazaj k njim v ječo.

DESETLETEN DEČEK KOT MORILEC.

Cincinnati, O., 5. maja. Richard Abraham, štiri leta stari sin George F. Abrahama, predsednika Ice and Cold Storage Co. je bil tukaj ustrelen in policija išče nekega Roberta Lutkehausa, starega deset let, ki živi v bližini Abrahama. Mati ustrelenega otroka je povedala, da ji je njen devet let stari sin Jurij, ki je bil priča umora, povedal, da je bil njegov brat ustrelen, ker ni hotel pomagati mlademu Lutkehausu pri čiščenju stanovanja.

RAPALSKA POGODBA NE KRŠI VERSAILLSKE POGODBE

Pariz, Francija, 4. maja. — Zavezniška reparacijska komisija je danes oficijelno izjavila, da rapalska pogodba, sklenjena med Rusi in Nemci, v nobenem oziru ne krši versailiske mirovne pogodbe.

Prememba!

Parnik Belvedere, ki je bil prvotno določen, da odpluje 14. junija, bo odplul en teden prej, to je 7. junija.

NAPREDEK GENOVSKJE EKONOM. KONFERENCE

Pričakovati je, da bodo zaključena razmatrivanja glede finančnih in transportacijskih problemov.

Genova, Italija, 5. maja. — Genovska konferenca bo najbrž še danes zaključila svoja razmatrivanja glede finančnih, ekonomskih in transportacijskih problemov. Podkomisija za ekonomijo bo najbrž še tekom dneva podala polni komisiji svoje poročilo, ki bo najbrž takoj sprejeto.

Vstred tega bo treba rešiti še politične probleme, ki so seveda zelo resni in zapleteni. — Rusko vprašanje in dogovor glede ne-agresivne politike sta predmeta, ki stavljata na preizkušnjo celo zmoglosti Lloyd Georgea, vendar pa je bilo opaziti danes precej optimizma glede verjetne rešitve obeh teh problemov.

Vse vodilne delegacije so priporočile potrpežljivost in vztrajnost v konferenca bo najbrž še tri tedne neprestano trdo zaposlena. Nevtalni in z njimi vred tudi zavezniški delegatje so prepričani, da bo opozicija Belgije proti predlaganemu pogojem uravnave z Rusijo izginila v slučaju, da bo Francija sklenila brezpogojno odobriti zavezniški memorandum na naslov Rusije.

Poroča se, da se bo Barthou, načelnik francoske delegacije, po svojem povratku iz Pariza vdeležil male konference z Nemci, katero pripravljajo angleški ministrski predstavniki. Na večerajšnjem sestanku s kancelarjem Wirthom ter ministrom za zunanje zadeve, dr. Rathenauom, je Lloyd George, kot se poroča, razpravljal o svojem načrtu glede ne-agresivne politike ter tudi o plačilu obroka vojne odškodnine, ki zapade dne 31. maja.

Številni manjši člani ruske delegacije bodo danes odstopovali, ker je dejansko skoro vse delo, ki zahteva izvedenec, zaključeno in vsled tega bodo ostali le glavni delegati s par pomočniki, da izvojujejo bitko z vesilskimi, ki se je skrčila na vprašanje nacionalizacije inozemskega imetja v Rusiji.

ANGLIJA HOČE OBDEŽATI SUDAN.

Kajira, Egipt, 5. maja. — V našem oficijelnem ugotovili se glasi, da je lord Allenby, ki se je pred kratkim mudil v Sudanu, nasvetoval tamošnjim voditeljem, naj informirajo narod, da nima Anglija nobenega namena odstopati od Sudana.

To izjavo je smatrati za odgovor na zahteve Egiptčanov, da se inkorporira Sudan kot egipčanski provinco.

ARMADA GENERALA ČANGA RAZBITA

Armada generala Čanga po 15urnem boju razbita. — Severni general na begu proti Mukdenu.

V kratkem se bo pričela v Washingtonu konferenca vseameriškega ženstva. Slika nam kaže štiri delegatkinje. Prva je Mrs. Jaime C. de Veyra, oficijelna zastopnica Filipinskih otokov. Zgoraj v središju Mrs. Maria Suarez de Coronado, delegatkinja iz Columbijske. Spodaj je Mrs. E. T. Senecy iz St. Louisa. Na desni je Miss Antoinette Legitime iz Haiti.

IRCI SE BORE KLJUB TEMU, DA JE BIL SKLENJENO PREMIRJE.

Dublin, Irska, 5. maja. — V Castlepolard so neznane izstrelili dve vojašnici. Po vsej deželi se vrše večji ali manjši nemiri. De Valera je rekel v nekem svojem govoru, da ni njegov namen, preprečiti ta ali načrt, po katerem naj bi se ustanovil mir v deželi. Državne oblasti so ustrelile dva moža, ki sta oropala banko v Buncerani.

IZGREDI KOMPANIJSKIH STRAŽNIKOV.

Johnstown, Pa., 5. maja. — John Brophy, predsednik okraja št. 2 United Mine Workers of America, je poslal guvernerju Sproulu brojavko, v kateri protestira proti izgredom stražnikov, ki se nahajajo v službi Berwind-White Coal Mining Company v Berwind.

Nepostavnost in nasilje od strani stražnikov v Somerset okraju sta vzbudila nevaren položaj, ki zasluži vašo pozornost, — je pisal guvernerju. — Tragični slučaj Mrs. Rykala, žene nekega stavkarja, katero so napadli v Windber možje, o katerih se pravič domneva, da so rovski stražniki, vzbudil velikansko ogorčenje med stavkarji in policij-ski načelnik McMullen, vzemir-jen radi položaja, pozivlja unij-ske voditelje, naj sodelujejo z oblastmi pri pomirenju ljudi tekom preiskave, katero se je uvedlo v tem oziru.

USMRČENJE ESTONSKEGA KOMUNISTA.

London, Anglija, 5. maja. — V neki brzojavki na Reuterjev urad iz Revala se glasi, da je bil M. Kingisev, voditelj estonskih komunistov, usmrčen, potem ko je bil spoznan krivim špijonaže ter veleizdaje. Rusko sovjetsko poslanstvo ima zastavo na poldrog-u, v znamenje žalovanja.

POSVETOVANJE MED HARDINGOM IN LEWISOM

NAČELNIK UNITED MINE WORKERS OF AMERICA JE ŠEL V BELO HIŠO, NA POVABILO PR. EDSEDNIKA. — TUDI DELAVSKI TAJNIK JE BIL NAVZOČ. — PREMOMARJI SO DELALI LANSKO LETO LE PO 125 DNI. — TIRNAJST DOLARJEV JE PREMALO NA TEDEN.

Washington, D. C., 4. maja. — Na prošnjo predsednika Hardinga za pogovor je imel John L. Lewis, mednarodni predsednik United Mine Workers of America, danes popoldne daljšo posvetovanje s predsednikom Hardingom ter delavskim tajnikom Davisom.

Za enkrat ni bilo mogoče izvedeti, če je imela ta konferenca kaj opravka z administracijskim načrtom za uravnavo premogarske stavke, kojega posameznosti so predstavljale dosedaj skrbno varovano tajnost. Tajnik Davis in Mr. Lewis nista hotela govoriti glede svojega pogovora s predsednikom ter le izjavila, "da se je načelo osnovne situacije v premogarski industriji".

Glasi se je, da si predsednik na vse načine prizadeva, da uveljavi kak načrt, ki bi odzdravil temeljna zla v industriji mehkega premoga, glede katere se glasi v vladnih poročilih, da je za celih trideset odstotkov bolj razvita v razmerju s povpraševanjem po mehkiem premogu v deželi. Po končani Konferenci se je tudi namignilo, da vlada ne namerava intervenirati v stavki. Mr. Lewis je odpoval po nozi danes popoldne v New York.

Naziranje premogorjev o položaju v industriji mehkega premoga je vsebovano v nekem pismu, katero je poslal danes vsem senatorjem in kongresnikom Ellis Searles, urednik lista United Mine Workers Journal.

Nekaj napačnega je v bazični industriji, — je pisal, — v kateri so uslužbenci zaposleni le 125 dni v letu in v kateri morejo zaslužiti le sedemsto dolarjev.

Premogorji v rovi mehkega premoga so bili tekom 1921 zaposleni povprečno le 125 dni. To je približno le štirideset odstotkov polnega časa. V kolikor je mogoče ugotoviti v sedanjem času so zaslužili povprečno po sedemsto dolarjev tekom leta 1921, kar znaša približno trinajst dolarjev in pol na teden. Vsak človek, ki mora kupovati hrano, obleko in vse druge za družino vsprico sedanjih cen, ve dobro, da je nemogoče vzdržati družino nad revščino s \$12.50 na teden.

V dobi šestih let, od 1913 do 1918 (in leta 1918 se je izkopalo več premoga kot kdaj poprej) je znašal povprečni letni zaslužek delavcev v rovi mehkega premoga po \$73.34 na leto. Nikdo ne more reči, da zaslužio premogorji preveč denarja na temelju sedanje plačilne lestvice ali da so ga preveč zaslužili od 1913 do 1918.

NOV AMERIŠKI HOTEL V PARIZU.

Pariz, Francija, 5. maja. — Največji hotel v Parizu, napravljen strogo po ameriških principih, bo pričela graditi skupina ameriških kapitalistov, ki bodo koncem tega tedna podpisali tozadevni kontrakt. Novo hotelsko poslopje bo tako visoko kot dovoljujejo to francoske postave ter bo stalo v bližini trga de la Concorde. Dograjeno bo v pričetku leta 1924 ter bo v prvi vrsti namenjeno ameriškim turistom, čeprav seveda ne bo zapiralo svojih vrat tudi drugim gostom.

FRANCIJA BO TRIDESET LET PLACEVALA SVOJ DOLG.

Pariz, Francija, 5. maja. — "Intransigent" poroča: Združene države so obvestile Francijo, da mora plačati svoj dolg v tridesetih letih s štirimi procenti obresti.

DIVJANJE TORNADA V TEXASU.

Austin, Texas, 5. maja. — Danes jutraj je umrl neki Ben Roberts, črnce in s tem je naraslo število smrtnih slučajev vsled tornada, ki je prihrul pozno večera zvečer nad zapadni del Austina, ter povzročil materijalo škodo, katero cenijo na približno pol milijona dolarjev.

Denarna izplačila v jugoslovanskih kronah, lirah in avstrijskih kronah

Na potem naše banke izplačujejo po nizki ceni, zaračunane in hitro. Večraj se bode naše cene sledile:

Jugoslavija:

Razpoložljiva na našo pošto in izplačuje "K. poštali čekovni urad" in "Jadranska banka" v Ljubljani.

300 kron \$ 1.30
400 kron \$ 1.75
500 kron \$ 2.15

1,000 kron \$ 4.10
10,000 kron \$40.00

Glavna zbirna ministrstva za pošto in brozjav v Jugoslaviji je sedaj mogoče tam nakazovati mnogo potom pošte edinele v danjih; za vsake štiri kreme bo izplačan en dinar; razmerno med dinarjem in krome ostane torej neizplačljiva.

Italija in naslednje ozemlje:

Razpoložljiva na našo pošto in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu.

50 lir \$ 3.20
100 lir \$ 6.00
300 lir \$17.10

500 lir \$28.00
1000 lir \$56.00

Nemška Avstrija:

Razpoložljiva na našo pošto in izplačuje "Adriaticke Banke" na Dunaju.

Redi volikanskih razliki v tečaju izplačujemo sedaj v Avstriji nove ameriške dolarje. Naša pristojbina za vsake posamezne nakazilo do \$10.— znaša 50 centov; od \$10.— do \$50.— po \$1.—; za vsake nakazilo po 2 centa od dolarja.

Pod istimi pogoji izstavljamo tudi dolar-čeki in polijemo ameriške dolarje v Jugoslavijo in v Italijo.

Vrednost dolarja sedaj ni stalna, menja se večkrat nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vsakega. Mi računamo po ceni iztega dne kot nam pošlani dolar dospel v roko.

Kot generalni zastopniki "Jadranske Banke" in njenih podružnic imamo najugodnejše izvedenec popoje, ki bodo volika koristni za vas, ki se ali ne bode posluževali naše banke.

Denar nam je pošlani najbolj po Domestic Money Order, ali po New York Bank Draft.

FRANK SAKER STATE BANK, 82 Cortlandt St., New York

(Adv.)

(Adv.)

(Adv.)

(Adv.)

(Adv.)

(Adv.)

(Adv.)

(Adv.)

"GLAS NARODA"

(SLOVENIAN DAILY)

Owned and Published by
Slovenian Publishing Company
(A Corporation)

FRANK SAKSER, President

LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Addresses of Above Officers:
55 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedeljo in praznikov.

Za celo leto volja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Canada	za pol leta	\$3.50
Za pol leta	za celotno leto	\$7.00
Za četrt leta	za pol leta	\$3.50

GLAS NARODA

(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Subscription Yearly \$6.00

Advertisements on Agreement.

Dopisi brez podpisa in osebni se ne priobčujejo. Denar naj se blagoviti pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnje bivalne naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

GLAS NARODA

55 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.

Telephone: Cortlandt 2676

AMERIKANCI OB RENU.

Ameriško vladno nista naprosili le Francija in Anglija, temveč celo Nemčija sama, naj razveljavi povelje za povratek majhnega oddelka ameriških čet, ki je še ostal v Koblenec.

Ta oddelek obstaja iz dveh bataljonov osmega infanterijskega polka, dveh baterij artilerije, ene kompanije inženirjev ter nekaj pomožnih čet, v celnem nekako 1800 mož, pod poveljstvom generalnega majorja, Henry T. Allena.

Franciozi hočejo, da bi ameriške čete ostale kot dokaz zveze, ki je izvajala zmago v vojni.

Kakorhitro bi izginila ameriška zastava iz Koblene okraja, bi se zdelo Francozom moralna podpora te dežele bolj medla in negotova.

Angleži hočejo, da ostanejo Amerikanci, ker je njih stališče napram narodu v Porenjski bolj popustljivo in manj razburljivo kot stališče Francozov.

Nemci pa bi ne videli radi odhajati Amerikancev, ker niso slednji pokazali nobenega sovraštva do civilnega prebivalstva in ker so prišli nemškim oblastim na pol poti nasproti v vseh zadevah, ki so se tikale dobrobiti dotičnega okraja.

Vsakdo je pravilno razumel taktost generala Allena, ki je preprečila številne spore, in tudi njegovo trdnost.

Izvelec iz memoranda enega njegovih častnikov je v tem pogledu zelo poučljiv:

— Naš splošni cilj je bil pustiti nemškemu narodu, da živi svoje lastno življenje in da vodi svoje lastne zadeve vsprico kar najmanjšega vmešavanja od naše strani. Mi smo skušali napraviti breme okupacije tako lahko kot le mogoče. Odziv Nemcev napram tej naši politiki je bil nad vse zadovoljiv ter nas potrjuje v pričnanju, da smo na pravi poti.

Ne sme pa se domnevati, da je odnošaje ameriških armadnih častnikov z nemškimi uradniki značila slabo presoja popustljivost. Izvrševanje pravice je natančno in v gotovih slučajih celo strogo.

Naši lastni častniki nam pričajo, da se Nemci niso poslužili in da niso izkoristili prednosti, katere se jim je dovolilo, in da so brez izjeme kaznovali civiliste, ki so bili krivi prestopkov ali zločinov proti ameriškim vojakom. V enem slučaju so celo izvršili smrtno obsodbo nad nekim možkim in neko žensko, ki sta bila spoznana krivim umoru.

Družabni odnošaji z Nemci in zasedenem ozemlju niso bili intimni, kljub nasprotno glasečim se poročilom. Ameriški častniki niso pospeševali ničesar sličnega.

Zavedali so se, kdo so njih zavezniki ter storili veliko, da odstranijo nasprotstva med Nemci in Francozi. Ameriška zastava naj ostane še nadalje v Evropi, kot simbol miru, če že ne iz drugih razlogov.

Prosta trgovina.

(General Publicity Service.)

Tekom dobe enega roda je demokratska stranka uzakonila dve tarifni postavi v Združenih državah, in sicer Wilsonovo in letu 1893, in pa Underwoodovo v letu 1913. V obeh slučajih so imeli demokratje popolno kontrolo v vladi ter sprejeli postavovodajo v smislu svoje stare tarifne politike. Wilsonova postava, ki je nam domačila McKinleyjevo, pod katero je vladalo splošno blagostanje, je imela najhujšo posledico, ki je bila v popolnem razmahu, industrijsko krizo, kar jih je še kot je izničila razmere polagoma k normalnosti in ko se pričanja sedanja tarifna postava stopnjema zopet uveljavljati, se ameriška industrija in ameriško delo bočita za obstanek pod čedalje večjo pezo inozemske kompetitije. Pritisk cenene inozemske produkcije je sedaj v resnici večji in hujši kakor kdajkoli poprej in prejkone ostane tako še dokaj let. Pričakovati je, da se bodo uvozniki ni drugi, ki vernejo v

Od Brest Litovska do Genove.

(Razvoj ruske zunanje politike.)

Ko so se boljševiki v oktobru 1917 polastili državne uprave, tedaj so bili prisiljeni izpolniti svojo obljubo, ki so jo dali zaperjani masi, to je skleniti mir z Nemčijo. Toda zvesti svojim načelom, forsirati komunistično svetovno revolucijo, so smatrali Brest-Litovsk kot Tribuno, raz katere so skušali vcepiti svoje nazore v novem evropskem ustroju vsem borečim se narodom. V svojem manifestu z dne 18. decembra 1917, so boljševiki razvili svoj prapor z geslom "Z vsemi sredstvi pomagati proletariatu vseh dežel, zrušiti moč kapitalizma in se polastiti vlade v svrhu vzpostavitve demokratičnega mira in socialističnega oblikovanja Evrope in vsega človeštva."

V tem geslu prčenja pravzaprav prva epoha boljševiške zunanje politike, epoha oficijelno proklamiranega boja za komunistično svetovno revolucijo. Toda prva pogajanja v Brest-Litovskem niso dovedla do zaželjenega uspeha. Ko pa so Nemci iznova napadli popolnoma desorganizirano rusko armado in jo razpršili, tedaj so boljševiki pod pritiskom Ljeninga na milost in nemilost podpisali mirovno pogodbo. Ljening je naglašal, da je ugodnejše ohraniti majhen komunistični otok, kakor nadaljevati z Nemčijo vojno, ki bi mogla provzročiti padeč komunistične vlade.

Kljub temu porazu je boljševizem še nadalje ostal agresiven. Brest-Litovski mir se je smatral za nekaj mimoidočega, za neka-

ko pavzo, ki je dovoljevala zbirati nove moči za nadaljni boj proti imperializmu. Svetovna vojna je na drugih evropskih frontah besnela še dalje in ko je v novembru 1918 izbruhnila v Nemčiji revolucija, tedaj so Ljening njegovi somišljeniki proslavljali kot dalekovidnega politika in kot proroka bodočnosti. Toda boljševiki niso videli, da nemška revolucija ne pomeni nastaje delavskih mas, ampak, da je le posledica vojaškega razsula. Zato so bili meseci po nemški revoluciji višek agresivne politike boljševizma. Ta je skušala celo z oboroženo silo forsirati svetovno revolucijo, tako da smemo po pravici imenovati to dobo kot epoko boljševiškega imperijalizma. Samoodločba narodov je bilo glavno agitacijsko sredstvo boljševikov. "Naša politika", je naglašal nekoč Kamenov, "ni politika, ki se obrača kakor veter, ni odvisna od diplomatičnega in vojaškega položaja, ampak je politika, ki je diktirata globoko prepričanje in interes vsega človeštva." V trenutku pa, ko se je mednarodni položaj z razsulo Nemčije izpremenil v prid sovjetski Rusiji, tedaj so boljševiki svoje velko načelo o samoodločbi narodov popolnoma opustili. Rečena armada je vdrla v od Nemcev izpraznjene pokrajine, pred vsem v Ukrajino in baltične države. Tu je skušala deloma tudi z uspehom vzpostaviti svoj režim brez ozira na to, je li volja narodov temu naklonjena ali ne.

Iz Slovenije.**Dva sovražna meša.**

Posedniški rodbini Smolnikar in Miš v Gorjušah pri Kamniku sta že dolgo časa živeli v hudem sovraštvu in sta imeli neprestano spore radi meje. Med vrtovi stoji trnjava meja, ki jo je te dni posestnik Miš porezal in osušil, porezane vejice pa potem iz nagajivosti pometal na Smolnikarjev vrt, ki je bil med tem že porabljen in očistil. Smolnikarjeva hčerka Marička je med tem na vrt nametana vejice mirno porabila, ga lepo zložila na mejo in nato odšla. Ko pa se je čez nekaj časa vrnila, da je bilo vse zrušeno zapazila, da je bilo vse zrušeno zopet razmetano na njihovem vrtu. Onstran meje je stal posestnik Miš in se posmehoval dekletu Marička ga je mirno opozorila, da je njegova dolžnost, da trnje tudi pospravi, ker ga je sam porazil. To je Miša silno raztogotilo in je hotel dekleta oklofutati kar preko meje. Napad je preprečil dekletov brat Ivan. Miš je radi tega kar blaznel. Pograbil je nenadoma za kol, ki je bil za bit v mejo, ga izruval in napadel z njim Ivana Smolnikarja. Udaril ga je čez trebuh tako močno, da se mu je v trenutku vili kri iz ust in se je nezavesten zgrudil na tla. Smolnikarja so težko ranjenega oddali v bolnišnico. Miš pa je bil aretiran in odveden v zapor.

Smrtna kosa.

V Ljubljani je umrla Antonija Dolence, soproga posestnika in svečarja Oroslava Dolence in mati ravnateljice Obrtne banke (Cirila Dolence).

Umrl je v obči javni bolnišnici sluga I. državne gimnazije Avgust Jenček na posledicah svetovne vojne.

V Mostah pri Komendi je umrla Mici Koselka v cvetu mladosti. Pri pogrebu je njeno krsto nosilo šest Sokolov. Učiteljstvo je zapelo tri žalostinke. Bila je zavedna Sokolice, zaščitnica Sokolstva, ki je navduševala in bodrila brate k delu in mu se v svoji dolgotrajni bolezni žrtvovala vse svoje moči.

prosto trgovino, na vse kriplje upirali vseč republikanski tarifni postavodaji. Ali ameriški delavci ni izedlovalce, ki nujno potrebujejo primerne zaščite pred tuji izdelki, če hočeta živeti in uspevati, se gotovo ne bosta dala vleči njih dolgovoznim in plahim dokazovanjem za nos. Njuna izkušnja z republikansko in demokratsko tarifno postavov v zadnjih tridesetih letih je najbolj si nauk za oba.

Prijet vlomilec.

Na ljubljanskem kolodvoru je stražnik Kižmont aretirale nekega neznanega moškega, ki je ležal na betonskih tleh v avli. Dognalo se je, da je vlomil v kuhinjsko — sluzabo kolodvorske restavracije, ker je imel pri sebi restavracijsko vrata. Dognalo se je, da je vlomil v kuhinjsko — sluzabo kolodvorske restavracije, ker je imel pri sebi restavracijsko vrata. Dognalo se je, da je vlomil v kuhinjsko — sluzabo kolodvorske restavracije, ker je imel pri sebi restavracijsko vrata.

Na ljubljanskem kolodvoru je stražnik Kižmont aretirale nekega neznanega moškega, ki je ležal na betonskih tleh v avli. Dognalo se je, da je vlomil v kuhinjsko — sluzabo kolodvorske restavracije, ker je imel pri sebi restavracijsko vrata. Dognalo se je, da je vlomil v kuhinjsko — sluzabo kolodvorske restavracije, ker je imel pri sebi restavracijsko vrata.

Nesreče in nezgode.

Josipu Masinšu, delavcu v tovarni Medie in Co. je stroj za mletje barve občutno poškodoval levo roko. — Franetu Sedeju, hlapecu v Hotedersici, je pri nakladanju padel hlo na levo nogo in mu jo zmečkal. — Ivana Špeh iz Kozaršč, je padla pod voz, ki ji je strl levo roko. — Služkinja Marija Dereani je padla na stopnicah in je pri padcu dobila težke poškodbe na glavi. — Ključavničarju Viktorju Mirclovsku je pri delu odletel kosček železa s tako silo v desno oko, da se mu je zlilo. — Delavki v Pivovarni Union, Jeri Hribar, je pri polnjenju steklenice eksplodirala ena steklenica in ji raztrgala celo levo roko. Nesrečnico so prepeljali v bolnišnico. — Delavec Leopold Breznice je dobil v postlji hud epileptičen napad, ki ga je vrgel s postelje. Pri padcu je zadela tako nesrečno ob neki trdi predmet, da si je prebil črepanjo. Nezvestnega so prepeljali v bolnišnico.

Drzen tat prijel.

Na ljubljanskem kolodvoru je bil prijel Karel Anžič, ki je vlomil nedavno v restavracijo glavne kolodvora v Mariboru in odnesel natakariju Ivanu Klančiču razne obleke za 10.000 kron. Nato je pobegnil v Ljubljano. — Kjer so ga na kolodvoru ljubčevno sprejeli policijski agenti in ga povabili v zapor. — Praznike imam v zaporu. — se dejal Anžič, ko je stopal v celico.

Peter Zgaga

V Washingtonu je ruski poslanik Bakmetjev, katerega je bil imenoval pred petimi leti Kerenski, da je zastopal tedanjo rusko vlado.

Kerenski je padel, in njegova vlada je padla, Bakmetjev jo pa še vedno zastopa v Washingtonu ter se redi na ameriške stroške.

Nekaj naprednih senatorjev je sedaj dvignilo akcijo proti njemu! Nenapredni državni tajnik Hughes jim je pa odgovoril: Bakmetjev je izvanredni poslanik.

Poslanik, ki zastopa neobstoječo vlado, je res nekaj izvanrednega

Ko si je človek nagromadil velikansko premoženje, noče nič več drugega kot več.

Maj.

Pota vsa so cvetja polna, maj na liceh, maj na ustih, maj v steezah najbolj pustih; samo ti si, duša, bolna.

Kaj boš bolna? Maj uživaj, spomlad srečno, spomlad večno! Bodi voljna in počivaj!

Čarški hlapec Wrangel kolovratil po Balkanu.

Hodi od dežele do dežele, ki so pod pokroviteljstvom velike petrice

Vsaka dežela mu mora dati za par mesecev hrano in kot.

Dosedaj je gostoval v Jugoslaviji.

Te dni pa dobi bolgarski predsednik Stambolijski dvoje pismen na svoji pisalni mizi.

Odpre prvo. Wrangel mu piše, da bo prišel na Bolgarsko v goste. Ministrijski predsednik prebledi in na pol izusti kletvico: "Vra" (latel je reči vrag).

Medtem je pa že drugo pismo odprl. V njem je bila zavezoška zapoved, da mora sprejeti Wrangla.

Ves pokoren in ponižen je izpremenil napolnizgovorno kletvico v "angel".

Te dni je objavilo newyorško časopisje na prvi strani sliko dveh sestri, starih po šestnajst oziroma sedemnajst let, katerima je pred kratkim umrl oče-milijonar.

Do dedščine še nista opravičeni, zato jero obdoča o njunem premoženju. Potom jero ba sta izjavili, da ne moreta živeti z manj kot s stošči dolarji na leto. Sodišče bo najbrže ugodilo prošnji.

Neko sodišče v West Virginiji je določilo, da lahko živi majnar, ki ima pet otrok, s šeststo dolarji na leto.

In potem se še ljudje čudijo, zakaj se razvija v deželi komunizem, boljševizem, ki sta vzrok oziroma posledica anarhije.

Skaza piše v vsaki številki svoje lista:

Katoliški časnik izpostavlja svoje prsi, da tvoje varuje.

Jaz bi mu svetoval, naj vzame v svoj časnikarski štab tudi svojo prijateljico, ta hitro Katrico iz Brooklyna.

S svojim mogočnim oprsem jih bo lahko dosti zavarovala.

Jugoslavanska**Katol. Jednota**

Ustanovljena l. 1898

Inkorporirana l. 1900

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni uredniki.

Predsednik: RUDOLF PERDAN, 933 S. 185th St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 104, Pearl Ave., Lohain, O.
Tajnik: JOSEPH FISHER, Ely, Minn.
Blagajnik: GEO. L. BROCKIE, Ely, Minn.
Blagajnik neizplačenih smrtin: JOHN MOVERN, 624 N. 2nd Ave., W. Duluth, Minn.

Vrhovni uredniki:

Dr. JOS. V. GRAHEK, 843 E. Ohio Street, N. S., Pittsburgh, Pa.

Nadporni uredniki:

MOHOR MLADIĆ, 2803 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4822 Washington Street, Denver, Colo.

Poradni odbor:

LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
GREGOR J. PORENTA, 2912 Beacon Ave., Seattle, Wash.
FRANK ZGRICH, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Združevalni odbor:

VALENTIN PIRC, 519 Meadow Ave., Rockdale, Joliet, Ill.
PAULINE ERMENO, 539 — 3rd Street, La Salle, Ill.
JOSIP STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELARO, 706 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tiskajoče se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljate naj se pošilja na glavne tajnike. Vse pritožbe naj se pošilja na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolniška sprave naj se pošilja na vrhovnega zdravnika.

Jugoslavanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovanom za obilen pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zgleda tajniku bližnjega društva J. S. E. J. Za ustanovitev novih društev se pa obrnite na vsakega tajnika. Nove društvo se lahko ustanovi s 8 člani ad članicami.

Jugoslavija irredenta.**Smrtna kosa.**

Dne 22. marca so pokopali v vipavski dolini v Kamnjah pri ljubljene moža Josipa Črnigaja, ki je daleč naokrog slevet kot izvrsten knjigovez, katero obit je s posebnim veseljem opravljal celih 65 let. Blagi pokojnik je dočkal visoko starost — 83 let. Pred dvema letoma je obhajal v krogu vseh svojih devetero otrok zlato poroko. Bil je vse svoje življenje vzor množa, marljivega delavca v svojem poklicu in skrbnega očeta svoji družini. Živel je solidno, zato pa je ostal do zadnjega vedno zdrav in živahen. Pogreb blagega pokojnika je bil izredno veličasten. Kljub slabemu vremenu, dežju in pišu ga je spremlilo k zadnjemu počitku ogromno število ljudstva iz več županstev, da je bila cerkev natlačeno polna. Župnik Cigoj je imel v cerkvi lep in ganljiv govor, o blagem pokojniku.

Pokojujku zapuščala 74 letno soprogo, tri hčere in šest sinov, izmed katerih sta dva duhovnika, starejši v Lokaven, mlajši pa župnik v Kamnjah, pri katerem je pokojnik bival zadnja leta, dva sta trgovca v Trstu, eden je župan v Sv. Križu pri Ajdovščini, najmlajši pa učitelj v Kamniku.

Te dni je objavilo newyorško časopisje na prvi strani sliko dveh sestri, starih po šestnajst oziroma sedemnajst let, katerima je pred kratkim umrl oče-milijonar.

Do dedščine še nista opravičeni, zato jero obdoča o njunem premoženju. Potom jero ba sta izjavili, da ne moreta živeti z manj kot s stošči dolarji na leto. Sodišče bo najbrže ugodilo prošnji.

Neko sodišče v West Virginiji je določilo, da lahko živi majnar, ki ima pet otrok, s šeststo dolarji na leto.

In potem se še ljudje čudijo, zakaj se razvija v deželi komunizem, boljševizem, ki sta vzrok oziroma posledica anarhije.

Glas iz ruskega ujetništva.

Kakor poročajo iz Idrije, se je po petletnem molku oglasil iz Rusije Josip Horvat, podomače Ba-

ADVERTISEMENTS.**Mrtva točka.**

Besednjaki označujejo mrtvo točko kot "stanje, kojega posledica je popolno ustavljenje". Zakonodajalci lahko spravijo na mrtvo točko predlogo, poroto njen pravorek. Z vidika telesnega sestava je tudi zaprtje mrtva točka. Mišičnemu nagonu za oddajo na eni strani nasprotuje z druge strani odpor v črevesju. To mrtvo točko je treba odstraniti, kajti zaprtje je prst, v kateri rastejo bolezn. Če niso strupene snovi telesa hitro in temeljito izločene, jih vzame nase kri, česar posledica so krvne bolezni revmatizma, anemije itd. Trinerjevo Grenko Vino je zdravilo v ta namen. Odstrani vse nepotrebne snovi iz črevesja, obnovi delovanje prebave ter okrepi črevesje. Vaš lekarnar ali prodajalec zdravil ima za vas v zalogi Trinerjevo Grenko Vino ter tudi druga izborna Trinerjeva zdravila.

NOVE SLOV. "JUGOSLAVIA" PIANO-ROLE

7 PESMI Z BESEDAMI, 3 POLKE, 3 VALČKE, 3 KORACNICE itd.

PIŠITE TAKO PO CENIK, KATEREGA DOBITE JOJNO PRI:

NAVINEK-POTOKAR

331 GREEVE ST. CONEMAUGH, PA.

ŠTEDEENJE KOT IZDATEK**Katero pot gre Vaš denar?****PROBAČUN VAŠIH PREJEMKOV IN IZDATKOV VAM BO POVEDAL TO V NAPREJ!**

Prihraniti denar ni tako težavno, ako se ve na kateri način. Izkušnja je dokazala, da postane štedenje čisto lahko in umevno, ako se preračuna načrt za izdajo svojih dohodkov, brez ozira na to kako mali so, ali kako občutni so odbitki na istih.

Ako smo toraj dosegli stališče, pri katerem smatramo naše prihranke kot redno postavko naših izdatkov, s tem da položimo za prihranek določeni znesek na stran tako sigurno in skrbno kakor ga bi dolgovali mesarju namesto samemu sebi — potem je vprašanje rešeno.

DAJTE NAM PRILIKO RAZLOŽITI VAM NAČIN, KI BI BIL NAJBOLJ PRIMEREN VAŠIM POTREBAM.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street — New York, N. Y.

Glavno zastopstvo
Jadranske Banke

Dr. Ivan Tavčar:

VISOŠKA KRONIKA.

1695.

(Nadaljevanje.)

Bog ne daj, da bi gosposki, katera nam je od Boga postavljena, kaj očital! Dobro skrbi za nas; ali vendar ne morem molčati in izreči moram, da se premočno meni za take hudobne stare ženske, ki so s hudičem v zvezi in katerih je več na svetu, kakor mislimo. Če bi se nam kako noč odprle oči videli bi med njimi dosti znanj, ko jahajo pod nebom okrog. Vi pravite: utrnula se je zvezda. Pri res. Takrat pada taka ženska, ki se svoje službe še ni privadila z metle, prej pa ko buti na zemljo jo vjame satan, da si ne polomi kosti.

To je bilo moje prepričanje tisti dan, ko sem skakavki, Špeli Geopelcovič, natočil svojega žganja.

Gospod Jezus ni bil zadovoljen s tem prepričanjem in v svoji pravici je postal name bridko in trnjevo pokoro.

Kakor je bila prej skakavka omagala vsled plesa, tako je omagala sedaj vsled pijače. Zaspala je.

Takoj sta bili pri nji mlajši tosta pretipali krilo in vse dele nje ne ravne obleke, kjer bi bil lahko vstik kak denar. Pritipali pa nista ničesar, ker je bila Lukeževa beseda prazna beseda in tja v en dan irrečena.

Ciganka je očitala Lukežu, da je legal, ko je čenčal o cekinih ki naj bi bili vstili v skakavkino obleko. Hotela je, ker v obleki ni ničesar izteknila, zaslužiti na drug način. Obrnila se je k hlapcu z besedami: — Plačaj sold, pa ti pregledam roko!

Sold je bil za Lukeža že visok denar in se pri plesih za ni nikdar rad plačal. Zatorej je zaprosil:

— Izidor, plačaj! Taki vražji habneci ni varno kaj odreči.

Ker me je pregrešna radovednost premotila, sem plačal ženski dva solda, da bi tudi meni vedeleževala.

Pregledala je najprej Lukeževo roko ter brskala s prsti po njegovi dlani.

— Brate, — je vzkliknila, — globoko si brodil v krvi, da je kar čudno, da se nisi vtopil v njo. Tudi tiri žensk in otrok je vmes.

Lukež se je odrezal:

— Kaj čenčas? V naši dolini ve vsak, da sva bila s Polikarpom v nemški vojni. Da tam nisva rož trgnala, ve vsak otrokaj. In ti bi ter ne vedela?

Ali ženska mu ni izpustila roke in jo še dalje opazovala nlegovo dlan. Končno je slovesno izrečeno: — Ne streljaj, brate, ne streljaj in naj še tako tole po vrati! Ne streljaj, da ne ustreliš sebe!

Hlapec ji je iztrgal roko ter zagodrnjal: — S čim naj strelijam? V gorah ni hiši visi stara mušeta, ki že deset let ni bila nabasana. Nisem neumen, da bi s to streljal! — Odlaš!

Ciganka se je živo zasmejala ter posegla po moji roki.

Tudi meni je s prsti premerila črte na dlani ter izpregovorila: — Rečeš, tvoja roka tiči v človeški krvi, ki je pa nisi sam preliv. Ali delal boš pokoro za to kri in nobena želja se ti ne izpolni na zemlji! Pot, ki jo holiš danes, je prazna pot!

Nisem v stanu popisati, kako mi je zatripalo srce, ker sem že prej slutil v svoji duši, da mi bo delati pokoro za očetove grehe!

Ciganka je opazila, da sem prepadel. Ker se je veselila moje groze, je še dostavila:

— Umrli boš, in ko boš umiral bo prestreljeno tvoje telo!

Tedaj je zaklicala tovarišica: — Najin mož prihaja! — Ti dve grdobiti sta imeli torej skupaj enega moža!

Iz zelene grmovja je prigrakal eigan Dušan, ki sva ga poprej motila pri lovu. Na rami je nosil srnjaka-kozičja, katerega je bil vendar zalotil v tistem gozdu.

Mož dveh žen je vrgel svoj plen na travo; puščica je ticala živali v vratu. Naju ni pogledal. Legel je na tla in zarjnil: — Jesti!

Obe njegovi ženi, tako eiganaka kakor druga — pozneje sem zvedel, da je bila heč dobrega grun-

tarja v Selški dolini in da jo je s eiganom popihala od doma postopenega očeta — sta bili kar v hipu zgolj ponižnost in postrežljivost.

Ciganka se je sladkala: — Najprej nekaj posebnega! Ali molim te, Dušane, da se ne huduješ, če ne bi bilo dobro!

Pristavila je še: — Na te sem mislila, ko sem kradla. — Ajdi k vragu! — je godrnjal Dušan. Tudi ona se je razburila ter odgovorila ježno: — Boš pa pustil, če ti ne bo všeč! Dotekniti pa se me nikar, ker bi se branila!

Nato je nadaljevala:

— Ta Felenič, ki v Selcih mašo bere, ki vse ve, ki zdravi ljudi in mlade prašičke, ki se razgovarja s teletom v kravi, je dobil z Nemškega ali od bogve odkod neko novo repo ter pripoveduje, da je to najboljši sadež, kar jih je Bog ustvaril! Na vrtu, kjer si mu spoje nasadil to zelišče v dolgih vrstah. Zadnje noč sem poruvala nekaj vrst in danes sem ti skuhala to novo jed, Dušane dragi!

— Ajdi k vragu! — je bil eiganov zopetni odgovor.

Ciganka je molče iztresla iz lončka, katerega je bila že pred nekaj časom odstavila od ognja, novo jed v skledo ter ves skupaj postavila pred svojega ožganega moža. Kolikor sem opazil, je je la nasula ciganka v posodo nekaj takega, kar je bilo podobno siškam, kakor rastejo na naših hribih, samo da so bile nekaj debelejšje in ne tako rjave. Pisatelj ima v mislih krompir, ki se je pojavil v Evropi v srednjem veku, kmalu po tridesetletni vojni. O. uredništva.)

Cigan Dušan si je napolnil usta pa je takoj močno zakričal, bodisi d a je bila jed prevročila, ali pa zopetnega okusa. Z nogo je sunil v skledo, da se je prevrnila in da so siške zletele na vse strani. Nekaj jih je prišlo tja, kjer sva ležala midva, in Lukež je porabil dve ali tri, ker ga je gnala radovednost, na kateri so tisti čas bolehal Poljanec in Poljanke.

Nastala je zmešnjava. Cigan se je od jeze dvignil, a v istem hipu gorjčali. Če se je potem vnel pretep, je Dušan prejkonje ukrotiti svoji habnici, padla pa je go-

tovo tudi marsikatera po raskavi njegovi koži.

Ali midva nisva čakala, marveč sva pobral asvoji bisagi ter urnih nog odhitela po stezi. Bila sva že precej daleč od pregrešne družbe, ko sva se nekoliko odsopla in oddehnala.

— Kaj misliš, ali bi ne bilo prač, če tudi midva poskusiva župnikovo repo? — Na odprti dlani mi je pomolil Lukež tri siške, katere je bil prej odnesel eiganu.

Vzel sem eno. — Čemu ne, saj je zrastle na krščanski zemlji!

Ali grizljaj je bil plevak, brez vsakega vkusa in tenka kožica je ticala v njem, ki se je neprijetno prijemala zob, tako da sva bila vesela, ko sva s težavo vse skupaj zopet spravila iz ust. Izrekla sva sodbno, da gospod župnik Felenič s to novo repo ne bo odrešil Selške doline!

IV.

Še dolgo časa in po hudi vročini sva hodila ter prav pridno pilila iz studevec, ki so pogosto močili najino stezo. Tu sva se srečala z beračem, tam pa naletela na pastirja, ki je čuval drobnico. Povpraševala sva, če sva na pravi poti, ker bi bila lahko zašla. Popoldne je bilo že do polovice poteklo, ko sva dospela do dvorca sredi lepo obdelanega sveta.

Tu sem se je bil naselil Jeremija Wulffing ter si napravil novo domačijo; gotovo je delal pridno in težko, ker je moral prekopati dosti sveta. Postavil si je novo hišo, ki se je čedno razločevala od koč, kakor jih opaziš po tem hribovju. Hiša, dasi lesena, je bila dosti višja od hiš v naši dolini. Pri vstopu ti ni bilo treba upogniti telesa, da nisi treščil z glavo v strop, in prav lahko si soplel, ker je bilo dosti zraka v tem bivališču.

(Dalje prihajajo.)

Vlom.

V Kričevu v Prekmurju so neznanji roparji vlomili v klet posestnika Adama Kučana in mu odnesli vse tamkaj shranjeno perilo, obleko, platno, blazine in 20 kg masti. Škoda znaša 25.000 k.

Mogočen protest slovenskega ljudstva.

Dne 2. aprila ob 11. uri dopoldne se je v Gorici na Telovalnem trgu veličastno zborovalo, kot ga še ni videla Gorica. Desettisoče slovenskega in furlanskega ljudstva iz vseh strani dežele se je zbralo na ta dan in je napolnilo obširni Telovalni trg da zadnjega kotička, da spregovori brez ozira na politično prepričanje in brez ozira na narodnost vladi glasen opomin, naj se ne norčuje več iz ljudske bede, naj sama spoštuje zakone, ki jih je dala in naj ne daje prilike raznim ljudskim izkoriščevalcem in bankirjem, da kužejo iz ljudske bede svoj kapital.

Na dveh tribunah so nastopali slovenski in furlanski govorniki, ki so v jednatih besedah slikali položaj ljudstva, ki je zalezlo po krivdi vlade v strašen gospodarski položaj, iz katerega skoraj ni izhoda. Glavni refren vseh govorov pa je bil: Vlada, spoštuj zakone! Zakon, ki ga je vlada sama dala, se tolmači za razna plemena in za razne pokrajine na različne načine. Postavi nam se trden rok, do katerega morajo biti izplačane vojne odškodnine. "Zvezni kreditni zavod" v Benetkah, katerega je poverila vlada monopol za izplačevanje vojnih predujmov, je postopal krivično. Vlada je izdala celo vrsto ukrepov, ki so nasprotovali zakonu. Vsi govorniki, posebno pa glavni govornik dr. Biteznič, so povdarjali te točke, ki jim je občinstvo pazno sledilo in burno ter ogorčeno pritrdjevalo.

Dr. Besednjak je spregovoril in povdarjal v imenu kmetskih in delavskih zvez, da bodo te vse storile v tem boju delovnega ljudstva za svoje pravice. Burno po-

zdravljen poslanec Šček je povzval navzoče množice, naj dvigne roke v znamenje prisega, da če vlada 1. maja ne ukrene ničesar, bodo segli po sredstvih, ki bodo vlado prisilila k temu. In sicer bi se v tem slučaju vršil dne 1. maja v Gorici nov shod, na katerem se bo izvedel sklep, da odstojijo vsi občinski zastopi goriske dežele ter se nehajo plačevati vsi državni davki. Desettisoče rok se je dvignilo v prisego — veličastna slika.

Nato so bile prebrane resolucije, ki zahtevajo preklje vseh tanih odlokov glede vojne odškodnine, naj se vojna odškodnina izplača do konca decembra leta 1923, da se plača odškodnina tudi optantom in še več drugih važnih resolucij. Zopet se je dvignilo ti-

soče rok in glasovalo za to resolucijo.

Po končanem shodu se je razvil veličasten sprevod skozi mesto na Travniki, kjer je množica počakala, da so nesli sprejete zahteve civilnemu komisarju Maggioniju, ki je obljubil, da bo storil vse, kar je v njegovi moči, da vlada ukrene, kar je potrebno, da pomiri ljudstvo. Množice so se nato mirno razšle.

Incidentu ni bilo nobenega zborovanja se je izvršilo lepo, spodobno, znak, kako disciplinarno in resno je naše ljudstvo, le igrati se vlada ne sme žnjim. Vlada je iz tega zborovanja lahko jasno izprevidela, da je enotna volja slovenskega in furlanskega ljudstva, da naj vlada dokaže, da zna tudi spoštovati svoje zakone, sicer bo ljudstvo seglo po zadnjem sredstvu, ki mu je dano v roke.

Bomo videli, kakšen odmev bo ta shod, ki nima primere v goriški zgodovini, našel v Rimu.

Zaljubljenost sign ora Origionija.

Frank Heller.

Orkester je sviral pravkar zadnje takte nekega valčka, ko se je dvignila plavalasa dama, s katero je signor Origion zadnje pol ure tako vroče koketiral, ter je odsumela iz kavarne. (Ne vem, kakšna ime je imela tista kavarana, a ležala je na magistratnem trgu v Mentonu.)

Origion je globoko zavzdihnil ter vrgel precej dolg čik svoje italijanske smotke proč. Prižgal je novo in se okrenil k meni:

— Videli ste, da svoje viržinke nisem užgal znova, — je dejal. — Idealov in viržink človek ne užiga dvakrat.

— Zdi se mi, da sem to že nekje čital, — sem dejal. — Ali je bila ta misel, ali pa plavalasa dama kriva vašega vzdihla?

Grof si je otrl solze iz očesnih kotov ter se pokrepčal s požirkom vina, predno je odgovoril:

— Bil je čas, ko me je kar vlelo k lepim plavalaskam. Oboževal sem jih prav tako kakor Ticianove plavalaske Madone, ki jih ne morem gledati po italijanskim galerijah, kjer vise. Njih lase so bili zame predno solnčno zlato, njih bela polt znanji znak njih nedolžnosti, in kadar sem pogledal v njih modre oči, sem trepetal iz strahu, da bi ne izkalil njih čiste globine s svojimi pogledi.

Ab, kako sem ljubil lepe plavalaske ženske n kako sem mislil o njih, dokler nisem sročal nje, ki mi je razkrila svojo podlost ter me je spravila malone za pet let v ječo. Ali morete slutiti, kaj me je rešilo, da nisem postal žrtev tega vraga v ženski podobi? Čudili se boste, ko vam povem: nič drugega nego takale dolga italijanska smodka, kakršne pušim vedno.

Ste že bili v Ameriki? Ne! Potem vam svetujem: nikar se ne vozite nikdar tja! Amerikance so strano! Zahtevajo vse, a ne dajejo ničesar za to. Ako jih na ulici pomotoma pozdravi tujec, ga o - vadijo in puste, da plača tisoč dolarjev. Če se predrežeš, stisniti jim roko ali pogledati v oči, te posade na električni stol. In vendar treba priznati, da imajo vzile sveji ostudni duševnosti, zunanje dražesti, tako do so dvakrat opasne. Dasi sem značaj Amerikank že poznal, bi bil malone zašel v njihovo past. In kaj je bila vaba? Bela polt, dvoje modrih oči, lasje zlatoplavi kakor solnčni žarki.

Prvič sem jo videl v kopalščih nedaleč Newyorka, ker je zvečer v plesni dvorani razkazovala svoja bela pleča, dopoldne na obali pa vse, kar je še mogoče pokazati. Na obali sem jo opazil najprej. Ležala je v svetlozelem kopalni obliki znak na pesku ter je koketirala s šestimi ali sedmimi mladimi gospodi naenkrat, na obrazih mladih gospodov je bilo videti, da bi bili pripravljeni poljubiti njene negre. Pri Madoni! Tudi jaz sam sem bil pripravljen storiti isto! In posebnih zažrzkov ni bilo, kajti sezula si je bila sandale ter se z bosnimi nogami igrala po vročem pesku.

Vprašal sem takoj svoje ameriške znanke, ki sem jim bil v družbi, kdo da je. Mlada gospa iz dobre hiše se je porogljivo nasmešila in dejala:

— Ah, oh, grof! Zagledali ste se v lepo miss Burnham iz Bostona! A ne le vi. . . Toda če se ž njo seznanite, potem nikar ne pozabite in imejte ves čas odprte oči!

— Kaj mislite? — sem vprašal. — Ona je angel! Mar ste že videli take lase in tako modre oči?

— In ona ve, da jih ima! — je odgovorila mlada gospa. — Ve pa tudi, česa nima.

— Namreč — česa? — sem vprašal.

— Denarja! Denarja z naslovom ali brez njega.

Skomignil sem z rameni nad takim ženskim obrekovanjem, ki je značilno za ta spol ter sem sklenil za vsako ceno, da se seznanim z miss Burnham.

Če bi bil poznal ceno, katero me bo stala takoj ta seznanitev! Toda saj vam takoj razložim.

Ob polstirih sem prišel slučajno na kopalščni kolodvor. In koga sem videl odhajati na peron? — Njo! Pravkar je imel oditi vlak v Newyork. Treba je bilo le trenutka in planil sem v čakalnico, si kupil vozni listek ter tekkel na peron. Stopal sem ob vlaku, ki je bil staromodni, brez hodnikov

in pravkar je hotel izprevodnik zaloputniti vrata, ko sem zagledal miss Burnham. Sama je sedela v kupeju. Še predno je mogel izprevodnik zapreti vrata, sem skočil v kupe, in v poslednjem trenutku smo se že vozili s postaje.

Preteklo je nekaj minut, predno sem se upal ozreti na miss Burnham. Končno sem se ohrabril ter jo pogledal. Drgetaje sem opazil, da počiva njen pogled na meni. Zdalj je bilo treba najti kak uvod in z neko inspiracijo, ki merda ni bila posebno duhovita, sem vzel iz smodkovnice eno izmed svojih dolgih italijanskih smodk, se poklonil miss Burnham ter dejal:

— Dovolite, gospica?

Nemo je pokimala ter me motrila dalje.

Užgal sem smodko ter nameral pravkar začeti pogovor o vremenu, ki je odprla ustea in dejala počasi:

— Vi me ljubite?

Zdelo se mi je, da sem zblaznel. Strmel sem vanjo, saj nisem mogel verjeti, da sem slišal prav, ko je dejala drugič:

— Vi me ljubite?

Dio mio! Saj sem bil slišal že marsikaj o svobodnem vedenju Amerikank, toda to je pa bilo rekord, kakor pravijo endi. Pravkar sem hotel vreči smodko d sebe, pasti pred njo na kolena ter poklicati vse priče svoje ljubezni, ko me je prehitela:

— Predno začnete prisegati, vas moram vprašati: koliko imate denarja? Čula sem, da ste grof, in videla sem, da želite z menoj flirtati. Toda najprej mi povejte, koliko imate denarja?

Bog in vsi svetniki! To je bilo prejšnji rekord n vse druge rekorde. Koliko da imam denarja? Sveta Madona, s svojo blagajno se nikdar nisem mogel postavljati, zaupno povedano: imel sem jedva štiristo dolarjev, saj denar ni bil nikoli moja močna stran. Toda moja ljubezen je bila takrat kakor še dandanes, zares reka lave, nerazodna, bruhajoča, naravnost uničujoča. Končno sem mogel s svojim otrplim jezikom oblikovati besede.

— Gospica, — sem dejal, — oprostite, da me je vaša ameriška prostodušnost nekoliko osupnila! Le preveč dobro ste videli: res je, užgali ste v meni čustvo, ki je tako čisto, tako vroče, tako nemogoče, da bi se skrivalo; zato nisem mogel zabraniti mojim očem izdajati vam. . . Ali vprašujete me po mojih denarnih razmerah. Kaj naj vam odgovorim? — Ubog plemić sem, ki blodi po svetu ter je bogatejši dobrih lastnosti in iskrenih čustev nego denarja. In. . .

— Haha! — to je bil njen smeh. Za moja ušesa je zvenel ostr. — Grof za en dan za običajno popotniko kaso. A v vašem interesu upam, da lahko pogrešite vsaj pet tisoč dolarjev.

Pettisov dolarjev! Brez besed sem zijal vanjo: — Pettisov? pogrešiti. . .

— . . . in dobiti jih moram še nocejo! Preskrbeti mi jih morate, če nečete odgovoriti v Sing Sing.

Ali se je ženski blede? Ali pa je demon govoril iz teh rdečih ustec?

— Zdi se mi, da ne razumete. V kupeju sva sama. Ko dospava v dvajsetih minutah v Newyork, vas obdolžim, da ste nad menoj spozabili. Tu v Ameriki se nič dosti ne ukvarjajo z ljudmi, ki se tako vedejo napram osamljenim ženskam. Za 5000 dolarjev odneham. Če pa ste tako neumni, da rečete "ne", dobite najmanj pet let v Sing Singu.

Sveta Madona! Moja čustva v tem hipu. Mar so bili ti zlati lasje in ta bela polt le ovoj duše, črneje od noči? Ali sem bil res brez rešitve izgubljen, v oblasti tega hudiča v človeški podobi? 5000 dolarjev! Prav tako bi lahko zahteval milijon. Le čemu sem prišel v to strašno deželo? Čemu sem si upal brez varstva v družbo s takole tigrovko? Tako

se je zdelo. Mar so bili ti zlati lasje in ta bela polt le ovoj duše, črneje od noči? Ali sem bil res brez rešitve izgubljen, v oblasti tega hudiča v človeški podobi? 5000 dolarjev! Prav tako bi lahko zahteval milijon. Le čemu sem prišel v to strašno deželo? Čemu sem si upal brez varstva v družbo s takole tigrovko? Tako

se je zdelo. Mar so bili ti zlati lasje in ta bela polt le ovoj duše, črneje od noči? Ali sem bil res brez rešitve izgubljen, v oblasti tega hudiča v človeški podobi? 5000 dolarjev! Prav tako bi lahko zahteval milijon. Le čemu sem prišel v to strašno deželo? Čemu sem si upal brez varstva v družbo s takole tigrovko? Tako

se je zdelo. Mar so bili ti zlati lasje in ta bela polt le ovoj duše, črneje od noči? Ali sem bil res brez rešitve izgubljen, v oblasti tega hudiča v človeški podobi? 5000 dolarjev! Prav tako bi lahko zahteval milijon. Le čemu sem prišel v to strašno deželo? Čemu sem si upal brez varstva v družbo s takole tigrovko? Tako

se je zdelo. Mar so bili ti zlati lasje in ta bela polt le ovoj duše, črneje od noči? Ali sem bil res brez rešitve izgubljen, v oblasti tega hudiča v človeški podobi? 5000 dolarjev! Prav tako bi lahko zahteval milijon. Le čemu sem prišel v to strašno deželo? Čemu sem si upal brez varstva v družbo s takole tigrovko? Tako

se je zdelo. Mar so bili ti zlati lasje in ta bela polt le ovoj duše, črneje od noči? Ali sem bil res brez rešitve izgubljen, v oblasti tega hudiča v človeški podobi? 5000 dolarjev! Prav tako bi lahko zahteval milijon. Le čemu sem prišel v to strašno deželo? Čemu sem si upal brez varstva v družbo s takole tigrovko? Tako

se je zdelo. Mar so bili ti zlati lasje in ta bela polt le ovoj duše, črneje od noči? Ali sem bil res brez rešitve izgubljen, v oblasti tega hudiča v človeški podobi? 5000 dolarjev! Prav tako bi lahko zahteval milijon. Le čemu sem prišel v to strašno deželo? Čemu sem si upal brez varstva v družbo s takole tigrovko? Tako

se je zdelo. Mar so bili ti zlati lasje in ta bela polt le ovoj duše, črneje od noči? Ali sem bil res brez rešitve izgubljen, v oblasti tega hudiča v človeški podobi? 5000 dolarjev! Prav tako bi lahko zahteval milijon. Le čemu sem prišel v to strašno deželo? Čemu sem si upal brez varstva v družbo s takole tigrovko? Tako

se je zdelo. Mar so bili ti zlati lasje in ta bela polt le ovoj duše, črneje od noči? Ali sem bil res brez rešitve izgubljen, v oblasti tega hudiča v človeški podobi? 5000 dolarjev! Prav tako bi lahko zahteval milijon. Le čemu sem prišel v to strašno deželo? Čemu sem si upal brez varstva v družbo s takole tigrovko? Tako

se je zdelo. Mar so bili ti zlati lasje in ta bela polt le ovoj duše, črneje od noči? Ali sem bil res brez rešitve izgubljen, v oblasti tega hudiča v človeški podobi? 5000 dolarjev! Prav tako bi lahko zahteval milijon. Le čemu sem prišel v to strašno deželo? Čemu sem si upal brez varstva v družbo s takole tigrovko? Tako

se je zdelo. Mar so bili ti zlati lasje in ta bela polt le ovoj duše, črneje od noči? Ali sem bil res brez rešitve izgubljen, v oblasti tega hudiča v človeški podobi? 5000 dolarjev! Prav tako bi lahko zahteval milijon. Le čemu sem prišel v to strašno deželo? Čemu sem si upal brez varstva v družbo s takole tigrovko? Tako

se je zdelo. Mar so bili ti zlati lasje in ta bela polt le ovoj duše, črneje od noči? Ali sem bil res brez rešitve izgubljen, v oblasti tega hudiča v človeški podobi? 5000 dolarjev! Prav tako bi lahko zahteval milijon. Le čemu sem prišel v to strašno deželo? Čemu sem si upal brez varstva v družbo s takole tigrovko? Tako

se je zdelo. Mar so bili ti zlati lasje in ta bela polt le ovoj duše, črneje od noči? Ali sem bil res brez rešitve izgubljen, v oblasti tega hudiča v človeški podobi? 5000 dolarjev! Prav tako bi lahko zahteval milijon. Le čemu sem prišel v to strašno deželo? Čemu sem si upal brez varstva v družbo s takole tigrovko? Tako

SEVEROVA ZORAVILA VZDRŽUJEJO ZDRAVJE V DRUŽINAH.

Suhe, Mrtve lase
možete preprečiti in dati lasem
tisto mehkoč, blujnost, lepoto,
katero si vsakdo želi ako
nadenife

SEVERA'S HAIR POMADE

Izvršna, priprava za nego las,
idealna, zdravična, in čista.

CENA 25c
Vprašajte v lekarnah.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

so divjale misli po moji glavi, ko mi je sveta Madona v svoji milosti poslala misel, ki naj bi me rešila.

Ženska pred menoj je zaklicala s posmehom: — No, kaj pravite?

Pogledal sem jo, položil v svoj pogled vse zaničevanje, ki ga je zaslužila, in dejal mrzlo:

— Vi ste blazna. Ko dospava v Newyork, pojdete v ječo vi, ne pa jaz.

Zaničljivo se je nasmejala:

— Še petnajst minut imate časa, da se premislite. Povejte mi, predno dospem na kolodvor.

Niti odgovoril ji nisem in jo dalje motril z očmi, polnimi ledene prezira. Ona pa je potegnila svojo urico in jo držala v roki. Po vsakih petih minutah je dvignila vprašujoče svoje obrvi nad svojimi modrimi očmi.

Toda odgovoril nisem ničesar. Naenkrat sva zavozila na kolodvor. Vteknila si je urico za pas.

— Prepozno! — je vzkliknila.

— Kakor hočete!

In predno sem se zavedel, je že storila nekaj, kar b ime bilo sicer navdale z drugačnimi čustvi. Odpela si je bluzo, si razmršila lase, si malo razparala krilo in se vrgla na zof. V tistem trenutku je odprl sprevodnik vrata in ona je zakričala: — Sprevodnik, dajte tega gospoda aretirati! — Skušal je, da bi me onecastil! Oh, Bog, da ste le prišli ob pravem času!

Potem je storila, kakor da je omedlela.

Sprevodnik je zažvižgal in jo skočil v kupe, spremljan po dveh moških v civilu. Očividno sta bila detektiva.

Požigalec.

FRANCOSKI DETEKTIVSKI ROMAN.

Epizna Emile Gaborian.

Za "Glas Naroda" prevel G. P.

166

(Nadaljevanje.)

Trideseto poglavje.

— Kakšen prizor? Kakšno pričo? To sem hotel izvedeti od vas in radi tega sem tako potrpežljivo čakal na vas, — je rekel dr. Sejnbo Folgat. — Jaz sem videl in ugotovil posledice. Vaša stvar pa je navesti mi sedaj vzroke.

Kljub temu pa ni bil videti prav nič presenečen, ko mu je mladi odvetnik sporočil o bupnem sklepu Žaka ter do tragičnem izidu sestanka. Kakor hitro je izvedel vse, je vzklil:

— Mislil sem si kaj takega, da, na mojo besedo. Napenjal sem svoje možgane skozi celo dolgo noč. Skoro sem uganil celo povest. Kdo na mestu Žaka bi ne želel storiti istega? Usoda pa je brez dvoma proti njemu.

— Kdo ve? — je rekel gospod Folgat. Ne da bi dal zdravniku časa za odgovor, je nadaljeval:

— V čem so naše prilike slabše kot so bile poprej? V nobenem oziru. Danes prav tako lahko kot včeraj položimo svoje roke na dokaze, o katerih nam je znano, da obstajajo in ki bi nas rešili. Kdo more reči, da nista Sir Burnett in Suky Wood v sedanjem trenutku že na poti sem? Ali je vaše zaupanje v Gudarja omanjano?

— Nikakor ne. Videl sem ga danes jutraj v bolnici, kjer sem napravil običajni obisk. Našel je priliko povedati mi, da je skoro gotov svojega uspeha.

— Kako?

— Prepričan sem, da bo Kokolej govoril. Ali pa bo govoril ob pravem času? To je vprašanje. Če bi imeli en mesec časa, bi rekel, da je Žak na varnem. Naše ure pa so štete, kot dobro veste. Sodišče se bo sestalo prihodnji teden. Izvedel sem, da je predsedujoči sodnik že dospel in da je naročil gospod Gransier sobe v hotelu. Kaj hočete storiti, če se med tem časom ne pripeti nič izvanrednega?

— Gospod Magloar in jaz se bova držala načrta obrambe.

— In če bo držal grof Klodijev svojo besedo ter izjavil, da je spoznal Žaka v trenutku, ko se streljal nanj?

— Rekla bova, da se je zmotil.

— In Žak bo obsojen.

— Da — je rekel mladi odvetnik.

Nato pa je nadaljeval s tišjim glasom, kot noče, da bi ga kdo drugi slišal:

— Obsodba bi ne bila zaključna obsodba. Ne prekinite me, doktor in pri vašem in življenju Žaka vas rotim, da ne črhnete nikomur nobene besede o tem, kar vam hočem povedati. Sum, ki bi se pojavil v glavi Galpina bi uničil moje zadnje upanje. Dal bi mu namreč priliko, da popravi napako, katero je storil in ki mu daje pravico reči vama: — Tudi če bi grof pričal, tudi če bi se obsodba izreklo, bi ne bilo še ničesar izgubljen!

Razvnel se je ter kazal, da je prepričan o tem, kar govori.

— Ne, — je ponovil — ničesar bi ne bilo izgubljenega. Med čakanjem na drugo obravnavo pa bi imeli dosti časa, da polovimo svoje priče ter prisilimo Kokoleja, da govori resnico. Naj reče grof, kar hoče, to me malo briga. S tem se bom opravi svojih zadnjih pomislekov. Zdelo se mi je grdo izdati grofice, kajti mislim sem, da bo grof oni, ki bo najhujše kaznovan. Če pa nas napade grof, smo mi v defenzivi. Javno mnenje pa bo na naši strani. Še več kot to. Občudovali nas bodo, ker smo žrtvovali svojo lastno čast za čast ženske ter rajše videli, da se obsodi nas kot objavi me one, ki se nam je udala.

Ni izgledalo kot da bi bil zdravnik prepročan. Mladi odvetnik pa ni posvečal temu nikake pozornosti. Nadaljeval je:

— Ne, naš uspeh pri drugi obravnavi je bil skoro gotov. Prizor na Montreux cesti je videla neka priča. Njegovi, z železom okovani čevlji so pustili, kot pravite sami, svoje sledove pod lipo, v bližini okna sprejemne sobe in mala Marta je zasledovala kretanje tega človeka. Kdo drugi kot Trumenec bi mogel biti ta priča? Dobro. Dobili ga bomo v svoje roke. On je stal tako, da je lahko videl vse ter tudi čul vsako besedo. On nam bo povedal, kaj je slišal in videl. On nam bo povedal, kako je vzklil grof Klodijev proti de Boaskoranu: — Ne, jaz vas nočem umoriti. Imam sigurnejšo osvetlo kot je ta. Vi pojdete na galere!

— Upam, da se bodo vaša pričavanja izpolnila, gospod.

Pršli so že tretjič po zdravniku. Slednji je stisnil mlademu odvetniku roko ter se poslovil od njega. Folgat je nato napravil kratak obisk pri Magloarju, kajti smatral je za svojo dolžnost držati slednjega vedno dobro informiranega glede vseh razvojev, nakar je pohitel v hišo gospoda de Šandore. Kakor hitro se je ozrl v lice Dionizije, je vedel, da ji ne more ničesar novega povedati, da ve ona za vsa dejstva in kako krivične so bile njene sumnje.

— No, kaj sem vam rekel, gospodična? — je vprašal zelo poznižno.

Ona je zardela, kajti sramovala se je, da mu je pustila videti tajne dvome, ki so jo tako strašno vznemirjali in mesto da bi odgovorila, je rekla:

— Nekaj pisem je za vas, gospod Folgat. Odnegli so jih navzgor, v vašo sobo.

Našel je dve pismi, eno od gospe Gudar, drugo pa od agenta, katerega so poslali v Anglijo.

Prvo pismo ni bilo nikake važnosti. Drugo pa je bilo skrajno zanimivo, kajti dotični agent je pisal:

— Ne brez velikih težkoč in posebno ne brez precejšnjih denarnih izdatkov se mi je končno posrečilo najti v Londonu brata Sir Francis Burnetta, ki je bil preje blagajničar v hiši Gimour in Benson.

— Naš Sir Francis ni mrtev. Njegov oče ga je poslal v Madras, da uredi nekatere zelo važne finančne zadeve ter ga pričakujejo nazaj s prvim poštanim parnikom. Informiralo se nas bo o njegovem prihodu na dan, ka se bo izkrcal.

— Manj težkoč sem imel, ko sem iskal duržino Suky Wood. To so dobrostoječi ljudje ki imajo mornariško gostilno v bližini Folkstona. Zadržja-poročila od hčere so dobili pred približno tremi tedni. Čeprav pa izjavljajo, da so ji zelo naklonjeni, vendar niso mogli povedati, kje se nahaja v tem trenutku. Vedo le, da je šla v Jersey, da služi tam kot natakarica.

— To mi popolnoma zadostuje. Otok at velik in tudi poznani ga, ker sem bil že enkrat tam, ko sem zasledoval

nekega javnega notarja, ki je pobegnil z denarjem svojih klientov. Lahko si mislite, da nam Suky ne bo ušla.

— Ko boste dobili to pismo, se bom nanašal na poti v Jersey.

— Pošljite mi tjakaj denar na hotel "Pri zlatem jabolku", kjer se bom ustavil. Življenje je presenetljivo drago v Londonu. Zelo malo mi je ostalo od svote, katero ste mi dali pri slovesu.

Vsaj v tej smeri so se razvijale stvari na zadovoljiv način. Popolnoma vzrodočen od tega svojega prvega uspeha je položil gospod Folgat bankovec za tisoč frankov v omet ter poslal pismo takoj na pošto. Nato je prošil de Šandoreja za njegovo kočijo ter se takoj odpeljal v grad Boaskoran.

Hotel je goveriti z Mihaelom, sinom najemnika, s onim mladim človekom, ki je tako hitro našel Kokoleja ter ga privedel v mesto. Na srečo ga je našel, ko je ravno prišel domov z vozom, obloženim s senom. Vzel ga je na stran ter vprašal:

— Ali hočete napraviti veliko uslugo gospodu de Boaskoranu?

— Kaj mi je treba storiti? — je vprašal mladi mož z glasom, ki je kazal boljše kot vsa zatrdjanja, da je pripravljen storiti katerokoli stvar.

— Ali poznate Trumenca?

— Onega, ki je živel v Trembladet?

— Da.

(Dalje prihodnjic.)

"Zelena nevarnost".

Francoski finančnik Caillaux je pisal knjigo z naslovom "Kam gre Francija, kam gre Evropa?" v kateri navaja kot jeden glavnih vzrokov sedanje krize in zajedno kot veliko nevarnost dejstvo, da se kmetički razred trudi z vso silo, da bi strmoglavil industrijo. Ta razred utegne služiti splošnemu gospodarskemu upadanju, ako se njegovega delovanja pravčasno ne zajezi in ako se ga ne loči s previdnostjo in s primernimi oziri od duha sovražstva, ki se je prej imenoval vojni duh, sedaj pa se imenuje kmetički duh, katerega je doela navdahnjen. Caillaux se boji kmetičkega fantastičnega označja za "the green rising" t. j. za zeleno gibanje. Caillaux kar besni proti boljševikom in vidi, kako kmetičski sovjeti stopajo čez rusko mejo in se uvajajo v ves produkejski sistem Srednje Evrope. Pred očmi mu lebde besede Gorkga, ki je rekel, da ogromno kmetičsko morje zavladava vsepovsodi. Caillaux trepeta pred mislijo, da bi se to gibanje preneslo celo na francosko polje. Amerikane Hoover je bil svojčas živilski diktator v svoji deželi. Ta trdi sedaj, da šteje stari kontinent 100 milijonov prebivalcev več nego more preživljati. Pred vojno jih je preživljalo samo potom široke dobrotnosti intenzivne industrijske produkeije. Zeleno gibanje se občuči zlasti na Bavarskem, kjer zbira pod svoje okrilje kmete "Bauernpartei" in se ustanavlja kmetičske zbornice, ki odločujejo pri vladi in v deželnem zboru po svojih zastopnikih v vseh kmetičskih vprašanjih. Na Madžarskem je živahno kmetičsko gibanje in v Avstriji se že kažejo nekako pravi kmetičski sovjeti in vse take formacije so naperjene proti industrijizmu velikega meke. Caillaux vidi že na raznih straneh Evrope kmetičske svote. Kljub vsemu svojemu strahu pa si sta. Tudi v Italiji že dvigajo glavno agrarne potom ljudske straznajdljivi Caillaux zna kaj hitro pomagati iz "zeleno nevarnosti". Pravi: Ako bi bil jaz, Caillaux, danes v Rusiji, bi me poslali kot delegata na genovsko konferenco, kako hitro bi se uživel v novi režim! Zato pa misli, da bi bilo dobro prevzeti sintezo demokracije vzhodnega tipa in ruskega sovjetizma. Parlamentarne skupščine naj bi obstajale, ampak samo s političnimi pravicami, vse vodstvo državnega gospodarstva pa bi moralo izročiti novim organizmom (državnemu gospodarstvom svetu), katerega bi sestavljali po večini zastopniki intelektualnih in manualnih delavcev. Caillaux končno ne ve drugega nego priporočevati že znani rekonstrukcijski tehnični program, t. j. razdeljevanje surovin, mednarodni valutarni sporazum itd.

Da se razvija v povojnem času kmetičsko gibanje v Evropi bolj kakor pred vojno, je umevno. Saj vedno bolj čutimo pomanjkanje kmetičkega dela in vedno bolj se naglašja, da treba za obnovo Evrope posvetiti vso skrb tudi kmetičskemu delu. Konferenca v Genovi bo imela v glavnem gospodarski značaj, in v gospodarskih vprašanjih stoji v ospredju kmetičstvo. Organizacija kmetov je le pozdravljati. Kako se razvija in v kake smeri krene, pa je odvisno tudi od izvenkmetičskih faktorjev, kateri morajo sodelovati, da

se jedno gibanje ne naperi sovražno proti drugemu, marveč da krenejorazlične gospodarskesmerne na skladno pot ki vodi do obnove splošnega gospodarstva v Evropi. Potem se ne bo bati "kmetičskih sovjetov" in močje Caillauxovega tipa stopijo v ozadje in z njim izgine strah pred bojem med kmetičstvom in industrijom.

Ondriček — umrl.

Iz Milana poročajo, da je na tamkajšnjem kolodvoru v torek ne 12. aprila zadela slavnega virtuozja in pedagoga Franca Ondrička kap. Ondriček je umrl ob 9. dopoldne. Njegova soproga je težko bolna in se tudi nahaja v Milanu.

František Ondriček je bil rojen dne 29. aprila 1857 v Pragi sin odlične muzikalične rodbine. Oče mu je bil na dobrem glasu kot učitelj violine. Mladi Franca je bil član majhnega orkestra, katerega je vodil njegov oče po praških gostilnah koncertiraj, pozneje je igral Ondričkov orkester tudi v Švandlovem divadlu med akti. Na praškem konservatoriju je bil Ondriček učenec izbornega goslača A. Bennewitza, ki pa je že po prvih dveh letih Ondričkovega šolanja izjavil, da bi bilo bolje, če bi si talentirani fant poiskal zmogljivejših učiteljev v inozemstvu. Češki mecen Oliva je nato poslal Ondrička v Pariz v šolo k Lambertu Massartu, ki je bil vzgojil tudi Wieniawskega. Ondriček je dobil prvo nagrado pariškega konservatorija, ko je končal svoje študije, nakar je začel s turnejami.

Prvi večji uspeh je dosegel na Dunaju z Mendelsohnovim koncertom v e-molu. Hitro je zaslovel kot umetnik in leta 1895 je mogel prirediti uspešno turnejo po Ameriki. Pariz in Londonu je bil vedno dobrodošel znanec. V Ljubljani je bil zadnje, če se ne motimo, med vojno leta 1916 ali 1917 in je igral v Unionu svoj priljubljeni Mendelsohnov koncert. Zadnje čase je vodil svojo glasbeno šolo v Pragi in zaslovel tudi obširno violinsko šolo.

Ondriček je bil po Laubejevi smrti najgenialnejši češki goslač. Njegov repertoar je obsegel vse violinsko literaturo. Tehnika in vse njegovo sijajno znanje mu je bilo samo sredstvo v dosegu umetniškega izraza. Tudi sam je Ondriček več stvari komponiral.

NAZNANILO.

Rojakom v La Salle, III. in Oglesky, III., naznanjamo, da jih bo v kratkem obiskal naš zastopnik Jos. Spelich, ki je pooblaščen pobirati naročnino in izdajati pravovojna potrdila.

Uprava Glas Naroda.

DR. RICHTER'S PAIN-EXPELLER

DOBRU ZDRAVJE JE VREDNO ZLATIH DOLARJEV. — VSAKA DOBRA NAKAZNICA JE ZNAJENJE DOBREGA ZDRAVJA.

Preženite nadležne bolečine s pristnim Pain-Expellerjem, starim družinskim prijateljem. — Vstrajajte pri tovrstni znamki "Sider".

35 in 70 centov v lekarnah ali pri F. AD. RICHTER & CO. 104-114 S. 4th St. Brooklyn, N. Y.

ADVERTISEMENTS.

Rad bi izvedel, kje se nahaja JOHN SLATINSEK, podomače Mihčev pri Nazarjih, pošta Mozirje. Isčem ga jaz Matevž Žagar, Box 5. Hayden, Utah. (2-8-5)

OGLASI naj se Lorenc Omaha, ki je bil svoječasno na 519 — 13. St. Oregon City, Ore. Mi ga iščemo radi nujne zadeve njegovega brata Aleksa, kateri je bil dalje časa v bolnišnici, sedaj pa je popolnoma okreval. Prav hvaležni bomo tudi onemu, ki pozna Aleksa Omaha in je pripravljen mu pomagati, da bo izpuščen iz bolnice. Vsa tozadevna pisma naslovite: Zadeva Oman, c. o. Glas Naroda, 82 Cortlandt St. New York. (3x)

POTOVANJE IZ EVROPE.

Ako imate sorodnike v Avstriji ali Nemčiji, kateri je tam pristojen ter želi priti v Ameriko, ga zamorete sedaj dobiti sem. Ne dalje zamorete sedaj ameriški državljani ljubiti žene in otroke iz pod 18. leta iz Jugoslavije ali za sedenega ozemlja.

Avstrijski podaniki morajo plačati vizej pri ameriškem konzulu z ameriškim denarjem in ravno tako morajo na Ellis Islandu svoto \$25.00 pokazati v ameriških dolarjih.

Glede denarnih pošiljatev v U. S. dolarjih, za vsa pojasnila glede potovanja, potrebnih listin (affidavitov) in voinih listkov se obrnite na najstarejšo slovensko tvrdko:

Frank Sakser State Bank, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Pozor potniki!

Izletniški parnik "BELVEDERE" (Cosulich Line) odpluje iz New Yorka v Trst dne 7. junija, ter bo spremljal naše potnike na zastopnik skozi do Ljubljane oziroma do Zagreba, ter bo skrbel, da bodo vsi naši potniki kolikor mogoče udobno nastanjeni in postreženi, da bodo sami za se v posebnem oddelku in ako mogoče, da bodo imeli tudi posebno hrano itd. Tudi radi priloge bo vse preskrbljeno, tako da potniki ne bodo imeli nikakih sitnosti in skrbi na celem potovanju do Ljubljane, oziroma do Zagreba; ako se bo prijavilo zadostno število naših potnikov, jih bo pričakal v Trstu poseben vlak, da se bodo potniki takoj lahko odpeljali naprej v Ljubljano, oziroma kamor bo kdo namenjen. Cena za tretji razred do Trsta je \$90.00 in \$5.00 vojni davek; voznja tja in nazaj za nedržavljane je \$201.50, državljani plačajo pa \$8.00 manj; otroci do enega leta prosti, do petega leta plačajo četrtino in \$1.00 vojne davka, do desetega leta pa polovico in \$3.00 vojne davka. Vožnja drugi razred stane \$150. do Trsta; za tja in nazaj stane ruzi razred za nedržavljane \$300. za državljane \$8.00 manj. Parnik "Belvedere" vozi do Trsta približno od 18 do 20 dni, odvisno od vremena in kolikor se na potu vstavi.

Kdor želi natančnejša pojasnila ali kdor se odloči potovati s tem izletniškim parnikom, naj se takoj prijavi in pošlje aro.

FRANK SAKSER STATE BANK 82 Cortlandt Street, New York.

Koristno in potrebno za vsakega!

Dobili smo knjigo:

"NASVETI ZA HIŠO IN DOM"

Katera vsebuje sledeče koristne nasvete in navodila: Živinozreja Živinozdravnik Mlekarstvo Perutinarstvo Trtorreja Domača zdravila Kako se napravi različne domače pijače Vseznalec

ter še mnogo drugih nasvetov in navodil, katera so vsakemu potrebna. Knjiga ima 400 strani.

Stane 80 centov. SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

82 Cortlandt St., New York

ADVERTISEMENTS.

KRETANJE PARNIKOV

Kedaj približno odplujejo iz New Yorka.

YORK	10 maja	— Bremen	AMERICA	24 jun.	— Bremen
FRANCE	10 maja	— Havre	RYNDAM	24 jun.	— Roulogne
CHICAGO	11 maja	— Havre	FRANCE	28 jun.	— Havre
LAPLAND	13 maja	— Cherbourg	MAURETANIA	27 jun.	— Cherbourg
ORBITA	13 maja	— Cherbourg	MINNEKAHDA	28 jun.	— Hamburg
OLYMPIC	13 maja	— Cherbourg	LA TOURAINE	28 jun.	— Havre
HUDSON	13 maja	— Cherbourg	HOMERIC	1 julija	— Cherbourg
ROTTERDAM	13 maja	— Boulogne	SAXONIA	1 julija	— Hamburg
CARONIA	13 maja	— Cherbourg	PR. MATOIKKA	1 julija	— Bremen
ANDANIA	13 maja	— Cherbourg	ANTONIA	1 julija	— Bremen
MAURETANIA	13 maja	— Cherbourg	FINLAND	1 julija	— Cherbourg
MONGOLIA	13 maja	— Cherbourg	AQUITANIA	4 julija	— Cherbourg
MAJESTIC	20 maja	— Cherbourg	TUSCANIA	5 julija	— Genova
RYNDAM	20 maja	— Boulogne	SEYDLITZ	5 julija	— Bremen
AMERICA	20 maja	— Cherbourg	PARIS	6 julija	— Havre
WILSON	20 maja	— Trst	ROCHAMBEAU	6 julija	— Havre
VESTRI	20 maja	— Hamburg	BERENGARIA	11 julija	— Cherbourg
AQUITANIA	23 maja	— Cherbourg	MANCHURIA	5 julija	— Hamburg
SEYDLITZ	24 maja	— Bremen	ARABIC	8 julija	— Genova
MINNEKAHDA	24 maja	— Hamburg	MAJESTIC	8 julija	— Cherbourg
PARIS	24 maja	— Havre	ORDUNA	8 julija	— Cherbourg
BERENGARIA	25 maja	— Hamburg	LAPLAND ST.	8 julija	— Cherbourg
LAFAYETTE	25 maja	— Havre	N. AMSTERDAM	8 julija	— Boulogne
MANCHURIA	25 maja	— Hamburg	PRES. WILSON	8 julija	— Trst
LA TOURAINE	25 maja	— Havre	ZEELAND	8 julija	— Cherbourg
JORDUNA	27 maja	— Cherbourg	ORPESA	10 jun.	— Hamburg
ANTONIA	27 maja	— Cherbourg	ST. PAUL	12 julija	— Hamburg
ST. PAUL	27 maja	— Cherbourg	BERENGARIA	12 julija	— Hamburg
PR. MATOIKKA	27 maja	— Cherbourg	JAUBAN	12 julija	— Hamburg
BERENGARIA	30 maja	— Cherbourg	OLYMPIC	15 julija	— Cherbourg
MINNEKAHDA	31 maja	— Hamburg	NOORDAM	15 julija	— Boulogne
FRANCE	31 maja	— Havre	LA SAVOIE	15 julija	— Havre
POTOMAC	31 maja	— Bremen	G. WASHINGTON	15 julija	— Cherbourg
MANCHURIA	31 maja	— Hamburg	MAURETANIA	15 julija	— Cherbourg
HANOVER	1 junija	— Bremen	ARGENTINA	15 julija	— Trst
ROCHAMBEAU	1 junija	— Havre	KROONLAND	15 julija	— Cherbourg
OLYMPIC	3 junija	— Roulogne	HANOVER	19 julija	— Bremen
ROTTERDAM	3 junija	— Cherbourg	ANDANIA	19 julija	— Cherbourg
ORPESA	9 junija	— Hamburg	ROTTERDAM	22 julija	— Boulogne
LONE STAR ST.	3 maja	— Hamburg	HOMERIC	22 julija	— Cherbourg
ZEELAND	3 junija	— Cherbourg	LAFAYETTE	22 julija	— Havre
MAURETANIA	6 junija	— Cherbourg	ORPESA	22 julija	— Hamburg
TRST	7 junija	— Hamburg	HUDSON	22 julija	— Bremen
BELVEDERE	7 junija	— Trst	MONGOLIA	26 julija	— Hamburg
LA SAVOIE	10 junija	— Havre	FRANCE	26 julija	— Havre
G. WASHINGTON	10 junija	— Cherbourg	CARONIA	29 julija	— Cherbourg
HOMERIC	10 junija	— Cherbourg	MAJESTIC	29 julija	— Cherbourg
KROONLAND	10 junija	— Cherbourg	RYNDAM	29 julija	— Boulogne
NOORDAM	10 junija	— Cherbourg	VANDYCK	29 julija	— Hamburg
AQUITANIA	13 junija	— Cherbourg	AMERICA	29 julija	— Cherbourg
CHICAGO	14 junija	— Havre	AQUITANIA	1 avg.	— Cherbourg
ROTTERDAM	17 junija	— Boulogne	PARIS	2 avg.	— Havre
MAJESTIC	17 junija	— Cherbourg	VORCK	2 avg.	— Bremen
LAPLAND	17 junija	— Cherbourg	SAXONIA	3 avg.	— Hamburg
HUDSON	17 junija	— Bremen	CRETIC	8 avg.	— Genova
CARONIA	17 junija	— Cherbourg	BELVEDERE	10 avg.	— Trst
VANDYCK	17 junija	— Hamburg	LA SAVOIE	12 avg.	— Havre
CARONIA	17 junija	— Hamburg	SEYDLITZ	16 avg.	— Bremen
BERENGARIA	17 junija	— Cherbourg	LAFAYETTE	19 avg.	— Havre
MONGOLIA	21 junija	— Hamburg	PARIS	19 avg.	— Havre
YORK	21 junija	— Bremen	PRES. WILSON	26 avg.	— Trst
OLYMPIC	24 junija	— Cherbourg	ARABIC	26 avg.	— Genova
LAFAYETTE	24 junija	— Havre	HANOVER	30 avg.	— Bremen
ORBITA	24 junija	— Cherbourg			

COSULICH LINE

— Naravnost v Jugoslavijo —

ZNAJNI PARNIKI. IZBORNE UGODNOSTI

Vse imajo brezpotrebne stroške in zamude.

PRES. WILSON, 20. maja, 8. julija

BELVEDERE - - - 7. junija

ARGENTINA - - - 8. junija

POSEBNO ODPLUJE IZ PHILADELPHIE

BELVEDERE - - 8. junija

Vnaprej plačane karte za sorodnike ali prijatelje se lahko preskrbi pri bližnji

zarobodni agenciji ali pri

PHELPS BROS. & CO.,

Generalni Agenti

WEST STREET NEW YORK

Kdo poznava JOSIPA KALU